

Vlonder voor fans libellen

Het lijkt op een vissteiger, maar in de Catspoele zit geen vis. Het is iets nieuws: een libellenvlonder.



Met behulp van een omgebouwde hengel vist vrijwilliger Ronald van Seijen (links) op aanwijzing van Peter de Boer larvenhuidjes van libellen binnen vanaf de nieuwe vlonder. FOTO RENS HOOYENGA

HALBE HETTEMA

In heel West-Europa ligt de enige vindplaats van de Oostelijke witsnuitlibel in de Catspoele, onderdeel van de Delleboersterheide bij Nijeberkoop. Toen het zeldzame beestje hier zes jaar geleden werd ontdekt, zorgde dat voor grote vreugde bij terreineigenaar It Fryske Gea.

Tegelijk ontstond er een probleem, vertelt libellenspecialist Peter de Boer van onderzoeksbureau Faunax, want de zogenoemde 'twitchers' kwamen massaal op de libel af.

Twitchers zijn soortenjagers die er lijstjes op nahouden met de



It is hjir in 'live' biodiversiteitsmuseum

waarnemingen die ze in de natuur scoren. Dat doen ze met bijzondere vogels, maar ook met libellen.

Massaal, uit alle delen van het land, komen ze naar de Catspoele. Ze blijven niet allemaal op de paden, maar sommigen gaan gewapend met hun vangnetjes dwars door het kwetsbare leefgebied van de zeldzame beestjes.

Zo vertrappen ze het veenmos, waar de larven van de libellen zitten. Voor een bedreigde soort als de oostelijke witsnuitlibel kan dat desastreuus zijn. De Boer vond samen met It Fryske Gea de oplossing: een houten bouwwerk vanaf de oever tot in de poel: de libellenvlonder. De voorziening

wordt woensdag officieel in gebruik gesteld.

Als de omstandigheden gunstig zijn, zitten de libellen gewoon op de omheining van de vlonder, zo heeft De Boer al gezien. En als dat niet zo is, dan zijn er genoeg andere mooie dingen te beleven. De zeldzame poelkikker zit er, bijvoorbeeld. Tientallen van deze gifgroene beestjes zitten hier in het water.

„It is hjir in 'live' biodiversiteitsmuseum”, vindt De Boer. De Catspoele is de meest soortenrijke libellenvenen van Friesland, als onderdeel van de Delleboersterheide waar in totaal 51 soorten zijn waargenomen. In heel Nederland zijn dat er 70.

De omstandigheden zijn hier uitermate gunstig. Het gaat om een wat verborgen ven, op een luwe plek.

De harde leembodem zorgt ervoor dat er zelfs onder extreem droge omstandigheden water blijft staan en er is sprake van een heel geleidelijke overgang, een verlandingszone, van pijpenstro, poitrus en veenmos tot aan het water.

„De omstannicheden binne hir stabyl”, vertelt De Boer. Deze vastigheid wordt door de libellen gewaardeerd. En, zoals gezegd, in de Catspoele zit geen vis. De kans dat de libelleneitjes worden opgevreten, is daarom een stuk kleiner.